

БРОЈ 10 ЛЕПТА

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбс број 6.

Власник
КРСТА Ј. МИЛЕТИЋ

НАРОД КАО ПРОПАГАТОР

— НАША УМЕТНОСТ НА ФРОНТУ —

Здрав дух и национални култ нашега војника није могло сломити ни трогодишње бављење ван отаџбине ни туга за својима. Он правилно схвата свој положај и стално живи крејким духовним животом, прпећи из њега своју велику свагу. Манифестија тога живота је од његове земунице, од његовог укусног штапа, од гусала и тамбурице до уметничких капела и духовног рестаурирања цркава. Тога посла он се прихвата више по унтарњем инстинкту да упосли свој дух, но по наређењу старијих.

Ма како били ови послови примитивни и прости, иако сваки за себе, па и најмањи, има толико српске простоте и расне лепоте, толико карактеристичнога и за садашњост и за будућност, да би био грех од нај, оставити ове духовне производе нашега ратника неописане, нескупљене и нефотографисане.

Лична, индивидуална уметност је увек ван опасности од заборава: егоизам уметника је чува. Усмени производи, такође се не заборављају, само ако су иоле од вредности. Али рукоторвна уметност, у овом случају нашега војника: штап, чаша, сланик, кола, разбој и т. д. па све до надгробних споменика, нових зграда, капела и цркава пропашиће делом поуздано, само ако се о њима не поведе озбиљног рачуна. Снимимо

ТЕЖАК ГУБИТАК

Париз. — Двоstruki губитак задесио је француску авијацију. Нестало је прошлих дана капетана Мажиса, а сад се опет јавља о смрти двојице великих ваздушних ловаца: поручника Шапија и Демелдра. Шапије је био један од ве-

сре споменике уз стручни опис, прикупимо све предмете, које је наш ратник створио и од тога направимо једну збирку, мали ратни музеј овога времена. Срамота ће бити и нас свију, ако будући историк ових дана, буде морао ићи у Париз и Лондон, да види како су изгледали поједини објекти створени руком српског ратника. Ми не мислим да ове ствари не треба да оду у руке странаца. Напротив на томе треба нарочито радити, јер је то једна од најтрајнијих пропаганди за нашу општу ствар. Али, задржимо по један примерак од свакчега за наш музеј.

И један и други посао паметно и хармонично организован и вођен, донеће нам и успеха и угледа, а наше ратнику-уметнику дати сatisfакције за досадањи труд и полета за даљи рад.

»Народ« ће сваки напис и опис, уз фотографски снимак ових духовних производа српског војника објављивати са уверењем, да врши своју дужност према нацији у времену њене трагичне историје.

ЕНГЛЕСКА НА МОРУ

Лондон. — Енглеска штампа коментарише дивне успехе енглеске флоте у сумаренском рату. Прима званичним извештајима и према мишљењу које влада у Парламенту, број потопљених сумарена је више него задовољавајући.

Адмиралитет не даје никакве детаље, али »Европски Стандарт«, који има информације из званичних изво-

ном која је увек у складу са осећајима и ситуацијом, одличног гласовног материјала — г. Јовановић представља несумњиво најбољу нашу глумачку снагу. Желети би било да се овом младом уметнику што пре омогући даље студирање глуме.

Поред позоришта у реконвалесцентном одељењу постоји још певачки хор и оркестар. Оркестар је добро комплетиран, такође састављен од дилетаната, поглавито од богословија и студената. Пријатну слику у овом оркестру дају и два српска резервна официра, на служби у том одељењу.

Певачки хор је једном речју одличан. Све млади и снажни гласови, међу којима се својим квалитетом истичу нарочито басови. При певању све се нијансе изводе врло добро,

терана у авијацији. Службено му је признато 34 победе, или број непријатеља обрених јамачно је много већи. Шапије је пао у једној борби, муњевито, али то је ипак још толико снаге, да доспе да умре у француским линијама.

Демелдр није још био достигао у слави, али његово га је јунаштво било већ ставило у ред првих и најпознатијих ратника у ваздуху. Према званичном извештају он је оборио око десетину противника. Оба авиона, пала на пољу, истог су дана осветили њихови другови.

ЛОРД КЕРЗОН

Лондон. — На банкету, који је држан у част страних кореспондената, изјавио је лорд Керзон следеће: Свака дискусија о миру, док буде долазила с немачке стране, наметнута је. Савезници чекају тренутак да наметну своје погодбе, које су: правда за велике и мале народе; мир који не треба да унизи ни једног од Савезника; мир, који ће осигурати спокојство генерацијама.

Сваки други мир био би неправедан и злочински.

ра, јавља, да је у току прешле недеље пет немачких сумарена потопљено; два су од ових великих сумарена, у које је немачка полагала велике наде.

Према овоме, што је до сада учињено, додаје »Стандард«, изгледа да ће се испуни пророчанство адмирала Целикој, који је тврдио, да ће опасност од сумарена бити потпуно неутрализована још пре почетка августа ове године.

ИЗ РУСИЈЕ

Париз. — Нарочити дописник »Њујорк Хералд« у Тронгему каже, да је интервјујујају једну од највиших руских личности у погледу трајања бољшевичког режима и да му је ова одговорила, да постоји једна организација која је у стању да срушчи бољшевичку владу и да је разоружа за један дан, али то не чини, јер би масе очекивале тада, да нова влада испуни мањните обећања бољшевика.

Бољшевици се морају сами потпуно упропастити, иначе не би могли опет да искрсну на површину. Бољшевици су нашли ослона установиштујују својим неограниченим обећањима. Затим је интервјујују још додао: »Сада преживљујемо кризу и народ се неће дати даље варати новим обећањима. Све класе становништва у варошима и селима трпе. Постоји међу радницима и сељацима против бољшевичких покрета. Бољшевици ће срушити покрет маса као што је и сруштио монархију. Успех Савезника је сигуран, ако наставе да е-

тирају тако да се већи део шуме налазио у њиховим рукама. Неколико највећих одељења још се држало на Клајнферштату. Презаласка сунца Немци се зауставише, потпуно изнурени. Претрпели су били велике губитке, али ипак су били задобили терена, који је имао извесну тактичку вредност, јер је Риц Вуд важан осисац за на-

перично ради, пошто смо сматрим, да ће се Русија поново појавити на ратној позорници.

Земља се буни против Немаца.

Напустили смо Савезнике у врло критичном моменту, али можемо, да се вратимо поново у помоћ Савезницима у моменту још критичнијем. После наше страшне болести, опоравићемо се. Кажем Савезницима: Русија ће се пробудити, не губите наду. Ниједна војска не може да постоји без дисциплине, коју бољшевици не примају. Али бољшевици бити искорењени. Појавиће се нов већ, који није учествовао у револуцији.«

БОЈКОТ МОРНАРА

Њујорк. — »Њујорк-Ворлд« посвећује један чланак питању боксата Немач-

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Лондон. — Дописник »Рајтерове Агенције« шаље ове појединости о борби између Ла Клит и Вурмезела.

Немци су жестоко нападали преко целог дана у правцу северо-источних обронака Шерпенберга. У почетку имали су мештво успеха. У борбу су уводили непрестано свеже трупе и присилили су нас, да се повучемо на западну ивицу Риц Вуда тако, да се већи део шуме налазио у њиховим рукама. Неколико највећих одељења још се држало на Клајнферштату. Презаласка сунца Немци се зауставише, потпуно изнурени. Претрпели су били велике губитке, али ипак су били задобили терена, који је имао извесну тактичку вредност, јер је Риц Вуд важан осисац за на-

пад на толико жељени Шерпенберг. Чим је настала ноћ, извршили смо са Французима против напада. Савезничке трупе заштићене јаком артиљеријском ватром корак по корак, одбациле су непријатеља са терена, који је по тако крваву цену био заузео. Борба је престала после пола ноћи. Наша линија била је потпуно успостављена.

Париз. — Изгледа да ће Макензен, који има да управља новим јаким нападом, наћи на тешке услове, које неће моći да изменi. Нарочито место да нађe пред собом као Лудендорф у почетку офанзиве две војске, од којих свака оперише за себе, он ће се сударити са једном снагом јако

АФОРИЗМИ

Као год природа и цивилизација има своја блага, своје цвеће и своје плодове: она има и своје олује које, за један дан, однесу све. Г. М. Валтур.

Стомак је савест тела. Х. Тен.

Мода је строга и незахватна: она разбија своје и грачке, и она што је данас сувише лепо, сутра је најкарадно. Адолф Брисон

Има, почевши од колевке, човечијег у детету; има, до гроба, детињског у човеку. Г. М. Валтур.

Не треба се хвалити својом вредношћу, ако је човек немоћан да остави какво дело које то посведочава. Емил Понтиш

ФЕЉТОН

ИЗ НАШЕГ КУЛТУРНОГ РАДА

— Реконвалесцентно одељење у Зејтинлику —

У монотоним, досадним тихо, са скромним средствима попаљеног Солуна, дамима пива и ражњића, додрме, ситних страсти и канцелариског животарења, пријатно је констатовати како се у непосредној близини Солуна тихо, без велике ларме и реклами снажно манифестије културни живот, који нам даје повод да још непрестано већујемо у духовну снагу нашега народа и у његову будућност.

У реконвалесцентном одељењу у Зејтинлику смо више од годину дана како је отворено и ради поглавито за реконвалесценте дилетантско повориште. Без државне помоћи,

такође и динамика. Изговарање је беспрекорно. Целокупан је утисак одличан и овај хор по својој вредности, свежини и агилности представља друго и верно издање студенског певачког друштва »Обилић« у Београду.

Поред реконвалесцентата врло су чести гости Французи и Енглези, а долазе када и наши из Солуна. Погодно је ова публика хетерогена, добро би било да управља приреди специјалне представе за госте савезнике и госте из Солуна, а специјалне за реконвалесценте. Оправдање за ово своје мишљење налазимо у последњој представи »Биде«, јер смо мишљења да »Биде« са својим политичким теревенкама, акцентираним алкохолизмом, тучом и пуцњавом није најподеснији да странцу да

верну и лепу слику из живота нашег народа.

Сви чланови позоришта одушевљено и предано раде, али им успех омета и сирота гардероба. Оно мало гардеробе набављено је приватним средствима и с тешком муком. Налазимо да је наше Министарство просвете дужно да одреди какву материјалну помоћ овом позоришту, које врши једну несумњиво културну улогу. Надамо се да материјална и морална помоћ несме и неће изостати од стране тога Министарства.

Још нешто. Наши из Солуна могли би се отргнути из алатије и указати мало више интересовања за ово позориште и удостојити га који пут својом посетом.

Управнику г. др. Протићу и свима осталим младим члановима част и хвала!

Д. А.

организованом, коју ништа неће моći да разбије.

Последње информације прецизирају распоред и величину од прилике 150 непријатељских дивизија на фронту од мора до Оазе, колико у првим толико у другим линијама и у непосредним резервама. Ове су дивизије груписане у три главна сектора: Њупорт—Ипр 40 километара 10 дивизија, то јест 2 човека на метар простора; Ипр—канал Ла Басе 50 километара, 40 дивизија, 6 људи на метар; канал Ла Басе Оаза 150 километара 100 дивизија.

Париз. — Војни критичар »Журнал де Деба« пише: Док непријатељ припрема своје снаге за велику акцију према Амијену, локалне борбе се бројују, с једне стране у Фландрији, а с друге, на Ави.

У Фландрији су Немци, по заузету виса Кемела, продужили одмах извршење неколико планова. Одмах су покушали да заузму групу висова западно од Кемела познату под именом Шерпенберг. Немци су напали на две стране, имајући са њима стреле Лојк, а с десне Ла Клит. Они су претрпели крвав пораз. После тога дошао је немачки напад изнена и имао за циљ Дикембуш. Пут за Дикембуш затворен је шумом, која покрива број. Ово броје је напала 52 дивизија из резерве, а на левој страни се наслажала на 55 дивизију. Изгледа да је акција требала да има многошири обим; она је требала да буде извршена са пет дивизија и да отпочне са обадве стране.

Али десно од шуме Енглези су прецизном артиљеријском ватром потпуно онемогућили напад. На десном крилу, где су биле 29 и 50 дивизија, не само да није непријатељ напао, већ се повукao пред Француза које су га напали и заузели коту 35 јужно од Ла Клита.

У Пикардији борба се продолжава на два сектора. С једне стране између Соме и Анкре непријатељ је одбијен преподом ка Морланкуру а на другој страни Французи продужују локалне борбе око Гревена и Маји-Ренвала.

Лондон. — Војни критичари енглеских листова сматрају, да је почетак нове немачке сафанизме на западном фронту, само питање дана.

Париз (звањично). Обострљана артиљеријска активност у пределу северно од Авре. Патроле француске, које су оприкале за сектору Авангарда довеле су заробљенике.

Препади непријатељске на Елти, у Арго и у Веару, пропали су под француском ватром.

www.nb.rs

Одговорни уредник Крста Ј. Милетић.

Издатак је у власништву Акционарског друштва „Народ“.

Издатак је у власништву Акционарск